

ŞİİR VE MODERNİZM

Mustafa ÖZÇELİK

Modernizm, şiirsiz bir hayatın adıdır. Modernist değerler(!) fitrata uygun olmayan, dolayısıyla insani olmayan değerlerdir. Bunlarla donatılan insandan kendisi lehine, toplum, tabiat ve hayat lehine olumlu bir davranış beklemek mümkün değildir. Çünkü modernizmin çağrısı ve yönlendirmesi hep nefse ve dünyaya yönelik bir çağrı ve yönlendirme değildir. Bu virüsü kapalı bir insanın bütün fitri, insani değer mekanizmaları tüm iyi ve güzel olan şeylere kapanır.

Yeryüzü onca zulüm, kötülük içindeyse, bunun bir sorumlusu olması gerekir. Zulmü Asya'nın, Afrika'nın ve dünyanın pek çok yerindeki mazlum insanların yapmadığını da göreceğiz olursak, sorumlu, kendini modernizmle tanımlayan anlayışlar, sistemler, kişiler ve devletler olurlar. Bunlar zalimliği bu çağda asli bir kimlik olarak giyinmiş durumdadır. Bu yüzde'n şiir kelimesiyle ifadelendirdiğimiz tüm insani olan şeylerin karşısındadırlar.

Modernizmin insana yönelik saldırısı o denli çok yönlüdür ki, bozgunculuğundan, tahripkârlığından ne insan kurtarabilir kendini, ne tabiat. Kurutulan ağaçlarda, soldurulan çiçeklerde, kirletilen çevrede onun imzası vardır. Tabiatın tahribiyle insanın tahribi aynı şekilde sürdürülür. Saltanatları kan ve gözyaşıyla beslenir. Emeği sömürürler, inancı sömürürler.

Kalbimizin ve zihnimizin en derin kıvrımlarına kadar girmeyi başarırlar. Dünyanın karşısına öyle alımlı bir yüzle çıkarlar ki, işin iç yüzünü anlayana kadar iş işten geçmiş olur. Modernizmin en ustaca yürüttüğü bir politika da alternatif düşünceleri de kendisinin üretmesidir. Doğal olarak modernizme karşı çıkışlar, yine modernizmin kontrolünde gerçekleşir ve ona zarar verici boyutlara hiçbir zaman ulaşamaz.

Modernizmin büyümesine yakalanmayarak kendisini insani olanın kavgasına adayanlar, bu yüzden karşı hareketleri modernizmin çekim alanının dışında yürütmek zorundadır. Modernizme, onun silahlarıyla karşı çıkılmaz. Hz. İbrahim'i, Hz. Musa'yı ve diğerlerini hatırlayalım. Mucizeleri, kerametleri aklımıza getirelim. Onlarda o çağın zalimlerine karşı çıkmanın ebedi dersleri vardır. İşte şiir, verdiği hikmet bilgisi ve vahyi olan kaynağıyla bu çağda bize hem modernizmin büyümesine karşı koruyucu bir kalkan olur, hem de ona karşı sağlıklı mücadelelerin yollarını gösterir. Siz, modernizmin geliştirdiği sosyoloji ile toplumsal gerçeği anlayamazsınız. Onların psikolojisiyle bireyi anlayamazsınız. Bu mantıkla ne bilim, ne sanat islamileşmez ve insanileşemez. Sır, kendi hikmet ve bilgi kaynaklarımızdadır. Bu konularla ilgili kimin yanına gitsem, okuduğu kitaplara baksam, aynı yanlışa tanık oluyorum. Bunların masalarında Batı sosyolojisine, felsefesine, psikolojisine vb. ait kitaplar vardır.

Bu kitapların okunmasına bir itirazım yok. Ama o kitaplardan yine modernizme ait kurtuluş reçeteleri çıkarabiliriz ancak. Bizim bilim, sanat, felsefe, psikoloji konusunda ortaya koyacağımız birikim, kendi kaynaklarımızdan beslenmek zorundadır öncelikle. Tekrar belirtiyorum, mucizelerin bu çağa söyleyecek sözleri vardır. Kur'an'dan uzaklaşan bir mantık, hangi bilgi donanımıyla donanırsa donansın, doğru olan çözümü bulamayacaktır.

Kur'an'dan ve onun anlaşılması için yazılan onca kitaptan gerekli metodolojiyi öğrenemeyen bir zihin, modernizmin kısıklıklarına çok kolay yakalanacaktır. Ona karşı çıkarken, bilmeden onun yanında yer alacaktır. Nitekim de öyle olmaktadır. Çağın büyüklüğü kelimeleri artık bizim de kelimelerimize olmaya başlamıştır. Ama bu kelimelerin içeriğini dolduran anlayış, Kur'anî anlayış değildir. Bu, düşünülecek tehlikelerin en korkuncudur.

Şimdi kelimelerin sihrini yakalayalım. Söz kutsaldır. Böylece kutsal olana yaklaşalım. Şiiriyet içimize ve hayatımıza yeniden gelsin. Denizde Hz. Musa'yı, ateşte Hz. İbrahim'i yeniden yorumlayalım. İnanıyorum ki önümüzde yeni bir ufuk açılacaktır.